

Na temelju članka 252. točka 11. a u svezi sa člankom 178. st.1. i 2. i člankom 179. točka 4. Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 6/06), ministar komunikacija i prometa, u suradnji sa tijelom mjerodavnim za obrazovanje, donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU ZA DOBIVANJE LICENCE

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način dobivanja licence za predavača teoretske nastave, ispitičača iz teoretskog dijela ispita, ispitičača iz upravljanja motornim vozilom, vrste i izgled licence, postupak i način izdavanja i oduzimanja licence i način vođenja evidencije o izdatim licencama.

II - UVJETI DOBIVANJA LICENCE

Članak 2.

(Licenca predavača teoretske nastave)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobijanje licence predavača teoretske nastave ima diplomirani inžinjer prometa, cestovnog smjera koji ima vozačku dozvolu i najmanje tri godine iskustva na poslovima sigurnosti cestovnog prometa.

Članak 3.

(Licenca ispitičača iz teoretskog dijela ispita)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobijanje licence ispitičača iz teoretskog dijela ispita ima:

- diplomirani inžinjer prometa, cestovni smjer koji ima vozačku dozvolu "B" kategorije i tri godine iskustva na poslovima cestovnog prometa ili osoba koja ima visoku stručnu spremu i tri godine iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila;
- inžinjer prometa, cestovni smjer i pet godina iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila.

Članak 4.

(Licenca ispitičača iz upravljanja motornim vozilom)

Pravo osposobljavanja i polaganja ispita za dobivanje licence ispitičača iz upravljanja motornim vozilom ima:

- a) diplomirani inžinjer prometa, cestovni smjer, diplomirani pravnik, diplomirani inžinjer strojarstva i osoba koja ima VII stupanj stručne spreme, nastavno-pedagoškog smjera, koji imaju najmanje jednu godinu iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila;
- b) inžinjer prometa, cestovni smjer ili osoba koja ima VI stupanj stručne spreme, nastavno-pedagoškog smjera i koji imaju najmanje tri godine iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila;
- c) osoba koja ima V stupanj stručne spreme, cestovni smjer i pet godina iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila;
- d) osoba koja ima IV stupanj stručne spreme, cestovni smjer i šest godina iskustva na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila.

III - POSTUPAK DOBIVANJA LICENCE

Članak 5.

(Plan i program)

Postupak dobivanja licence za predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, provodi se po jedinstvenom planu i programu za područje Bosne i Hercegovine.

Frame1 (3)

Članak 6.

(Prijava)

- (1) Prijava za dobivanje licence iz članka 5. ovog Pravilnika podnosi se tijelu entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine mjerodavno za obrazovanje (u dalnjem tekstu: tijelo mjerodavno za obrazovanje).
- (2) Prijava se podnosi na obrascu koji je prilog broj 1. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.
- (3) Uz prijavu se prilaže:
 - a) dokaz o ispunjavanju uvjeta u pogledu stručne spreme propisane ovim Pravilnikom,
 - b) ovjerena fotokopija osobne iskaznice,
 - c) ovjerena fotokopija vozačke dozvole,
 - d) ovjerena fotokopija dozvole vozača- instruktora,
 - e) dokaz o traženom iskustvu na poslovima vozača-instruktora vožnje motornih vozila,

f) uvjerenje da nije izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i

g) dokaz o uplati troškova za dobijanje licence.

Članak 7.

(**Pripremna nastava**)

(1) Pripremu za dobivanje licence predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, obavlja tijelo mjerodavno za obrazovanje izvođenjem nastave, i to:

- a) 10 sati za dobivanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita;
- b) 10 sati za dobivanje licence za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom;
- c) 10 sati za dobivanje licence predavača teoretske nastave.

(2) Nakon završetka pripremne nastave tijelo iz stavka 1. izdaje potvrdu na obrascu, koji je prilog broj 2. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 8.

(**Izvođenje pripremne nastave**)

(1) Izvođenje pripremne nastave obavlja se po planu i programu koji obuhvata:

- a) poznavanje propisa o sigurnosti prometa na putevima,
- b) poznavanje motornih i priključnih vozila,
- c) vožnju u ulozi ispitivača,
- d) pedagogiju i
- e) prometnu psihologiju.

(2) Plan i program iz članka 5. ovog Pravilnika je prilog broj 3. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 9.

(**Naknada troškova**)

Visinu naknade troškova pripremne nastave, polaganja ispita za dobivanje licence i ispitne komisije utvrđuje tijelo mjerodavno za obrazovanje.

IV - POLAGANJE ISPITA

Članak 10.

(Ispitno povjerenstvo)

- (1) Ispit za dobivanje licence polaže se pred povjerenstvom koje imenuje tijelo mjerodavno za obrazovanje, u mjestu polaganja ispita.
- (2) Povjerenstvo čine predsjednik i po dva ispitiča za svaku pojedinu oblast iz Programa polaganja ispita.

Članak 11.

(Stručnost članova povjerenstva)

- (1) Za predsjednika povjerenstva se imenuje diplomirani inžinjer prometa, cestovni smjer, diplomirani pravnik ili osoba koja ima visoku stručnu spremu, nastavno-pedagoški smjer, koji imaju vozačku dozvolu, i tri godine iskustva u oblasti obrazovanja u prometu.
- (2) Za ispitiča iz teoretskog dijela ispita se imenuje osoba koja ima licencu ispitiča teoretskog dijela ispita.
- (3) Za ispitiča iz prometne psihologije imenuje se diplomirani psiholog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine.
- (4) Za ispitiča iz pedagogije imenuje se diplomirani pedagog ili andragog koji ima vozačku dozvolu najmanje tri godine, a za ispitiča iz praktičnog dijela pedagogije imenuje se osoba koja ima licencu ispitiča iz upravljanja motornim vozilom.
- (5) Za ispitiča iz poznavanja motornih vozila, uređaja i opreme, imenuje se diplomirani inžinjer prometa, cestovni smjer, ili diplomirani inžinjer strojarstva smjer motori i motorna vozila.
- (6) Za ispitiča iz upravljanja motornim vozilom imenuje se osoba koja ima licencu ispitiča iz upravljanja motornim vozilom.

Članak 12.

(Održavanje ispita)

- (1) Ispit se održava u zavisnosti od zainteresiranosti kandidata.
- (2) O mjestu i vremenu održavanja ispita tijelo mjerodavno za obrazovanje obavještava zainteresirane kandidate, najmanje 30 dana prije dana održavanja ispita.

Članak 13.

(Sadržaj testova)

- (1) Testovi za polaganje ispita sadrže pitanja sa jednim ili više točnih odgovora.

(2) Testove za polaganje ispita, priprema i izdaje organ entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nadležan za obrazovanje, sukladno Programu iz ovog Pravilnika i jedinstveni su za cijelo područje Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

(Predavač teoretske nastave)

- (1) Kandidat koji ima dozvolu vozača-instruktora, za dobivanje licence za predavača teoretske nastave polaže poznавanje propisa o sigurnosti prometa na putevima.
- (2) Kandidat koji nema dozvolu vozača instruktora, za dobivanje licence za predavača teoretske nastave polaže poznавanje propisa o sigurnosti prometa na putevima i pedagogiju.

Članak 15.

(Ispitivač teoretskog dijela ispita)

- (1) Kandidat za dobivanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita, ako ima dozvolu za vozača-instruktora, polaže ispit iz poznавanja propisa o sigurnosti prometa na putevima.
- (2) Kandidat za dobivanje licence za ispitivača teoretskog dijela ispita, koji nema dozvolu vozača instruktora, polaže poznавanje propisa o sigurnosti prometa na putevima, poznавanje motornih i priključnih vozila, pedagogiju i prometnu psihologiju.

Članak 16.

(Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Kandidat za dobivanje licence za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom polaže poznавanje propisa o sigurnosti prometa na putevima i pedagošku vožnju iz praktičnog dijela pedagogije.
- (2) Kandidat koji je diplomirani inžinjer saobraćaja, cestovni smjer ne polaže ispit iz poznавanja motornih i priključnih vozila ni ispit iz prometne psihologije.
- (3) Kandidat koji je diplomirani inžinjer strojarstva, smjer motori i motorna vozila ne polaže ispit iz poznавanja motornih i priključnih vozila.
- (4) Kandidat koji ima VII stupanj stručne spreme vaspitno-obrazovnog smjera ne polaže ispit iz pedagogije.

Članak 17.

(Način polaganja ispita)

- (1) Ispit za dobivanje licence za predavača teoretske nastave polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 90 pitanja i traje maksimalno 90 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članku 14. ovog Pravilnika.

- (2) Ispit za dobivanje licence ispitivača teoretskog dijela ispita polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članku 15. Pravilnika.
- (3) Ispit za dobivanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom polaže se pismeno rješavanjem testa koji sadrži 70 pitanja i traje maksimalno 70 minuta, odnosno usmeno iz oblasti navedene u članku 16. Pravilnika.
- (4) Ispit za dobivanje licence ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, polaže se i praktično i obuhvata pedagošku vožnju (ocjenjivanje kandidata) koja traje najmanje 25 minuta.
- (5) Osoba koja polaže ispit dužna je za potrebe ispita osigurati vozilo "B" kategorije tehnički ispravno, čisto i propisno opremljeno vozilo.
- (6) Prilikom polaganja ispita iz upravljanja motornim vozilom, odnosno vožnje u ulozi ispitivača kandidat je dužan pratiti, provjeravati i ocjenjivati vožnju druge osobe-ispitivača iz upravljanja motornim vozilom.

Članak 18.

(Ocjenvivanje)

- (1) Kandidat se ocjenjuje na osnovu:
- a) objektivne procjene samostalne, sigurne i pravilne vožnje kandidata;
 - b) ocjene vožnje kandidata i razine sposobljenosti;
 - c) sadržaja i kvaliteta usmenih uputstava tijekom vođenja ispita;
 - d) sposobnosti procjene samostalnosti sigurne i pravilne vožnje kandidata;
 - e) pravilne procjene, donošenja odluka, stavova i poznavanja pravila u prometu;
 - f) usmenog obrazloženja načina vožnje i davanja odgovarajućih instrukcija;
 - g) zaključaka o znanju, vještini i ponašanju kandidata za sigurno učestvovanje u prometu, i sl.
- (2) Kod ispita koji se sastoji iz pismenog i usmenog dijela, pravo polaganja usmenog dijela ima kandidat koji postigne najmanje 90% od ukupnog broja mogućih bodova na pismenom dijelu ispita.
- (3) Kandidatu koji ne položi ispit, priopćavaju se greške koje je napravio prilikom polaganja.

Članak 19.

(Tok ispita)

- (1) Povjerenstvo odnosno ispitiča, obvezni su, prije početka ispita, dati detaljno uputstvo o načinu rješavanja testova i drugim uvjetima ispita.
- (2) Za vrijeme ispita kandidat ne može na testovnom listiću vršiti bilo kakve ispravke.
- (3) U slučaju potrebe, na zahtjev kandidata može se dati novi testovni listić, što se zapisnički konstatuje i ulaže u dokumentaciju kandidata.
- (4) Osim testa i testovnog listića, kandidat na stolu može imati samo sredstvo za pisanje i naočale.

Članak 20.

(Nepolaganje ispita)

- (1) Kandidat koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti pristupiti zakazanom ispitu dužan je odjaviti ispit najkasnije 24 sata od zakaznog termina polaganja, u suprotnom smatrati će se da ispit nije položio.
- (2) Kandidat koji se tijekom ispita služi nedozvoljenim sredstvima bit će udaljen sa ispita i smatrati će se da ispit nije položio.
- (3) Ukoliko kandidat odustane od već započetog polaganja ispita, smatrati će se da ispit nije položio.

Članak 21.

(Greške na ispitu iz upravljanja motornim vozilom)

- (1) Na ispitu iz upravljanja motornim vozilom ispitiča je dužan evidentirati eliminacione greške kandidata i greške koje se kumuliraju.
- (2) Eliminacione greške su greške koje predstavljaju:
 - a) izazivanje neposredne opasnosti u vožnji zbog koje je drugi učesnik u prometu primoran poduzeti neku od izbjegavajućih radnji vozilom;
 - b) postupci suprotni prometnim pravilima i prometnoj signalizaciji;
 - c) izlazak vozilom izvan gabarita prometnice;
 - d) pogrešna uporaba komandi vozila u pokretu ako je izazvalo neposrednu opasnost;
 - e) neuspješno izvođenje pokretanja vozila na putu sa usponom od 8% do 16%;
 - f) neuspješno izvođenje parkiranja vozila na parking prostoru ili površini na dijelu kolovoza.
- (3) U greške koje se kumuliraju, spadaju sva odstupanja od pravilnih postupaka i izvođenja pojedinih radnji upravljanja motornim vozilom u prometu utvrđenih Zakonom o osnovama

sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini, ovim Pravilnikom, te programom ispita upravljanja motornim vozilom.

Članak 22.

(Ocjena ispita)

- (1) Znanje kandidata ocjenjuje se sa "položio" ili "nije položio".
- (2) Kandidat koji ne zadovolji na teoretskom dijelu ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa ne može nastaviti polaganje ispita iz ostalih oblasti.
- (3) Ukoliko se utvrди da je kandidat položio ispit na osnovu lažne isprave ili na osnovu neistinitih navoda iz prijave, položeni ispit će se poništiti i, eventualno, izdata licenca oduzeti.

Članak 23.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vodi se zapisnik koji sadrži: ime i prezime kandidata, ime i prezime članova povjerenstva, datum i mjesto polaganja ispita, broj testa, podatke o greškama koje je kandidat napravio, ocjenu ispita.
- (2) Zapisnik potpisuje predsjednik i članovi povjerenstva, odnosno ispitivač koji je učestvovao na ispitu.

Članak 24.

(Ponovno polaganje ispita)

- (1) Kandidat koji ne položi ispit ima pravo ponovnog polaganja, u roku koji odredi tijelo mjerodavno za obrazovanje.
- (2) Kandidat koji iz tri pokušaja ne položi ispit za dobivanje licence, ima pravo pristupiti ponovnom polaganju ispita, godinu dana nakon posljednjeg neuspjelog polaganja.

Članak 25.

(Prigovori i žalbe)

- (1) Kandidat koji nije zadovoljio na ispitu, ima pravo prigovora u roku od tri dana od dana priopćavanja ocjene ispita.
- (2) O prigovoru odlučuje povjerenstvo za polaganje ispita u roku od tri dana od dana prijema prigovora.
- (3) Protiv odluke povjerenstva, kandidat ima pravo žalbe tijelu mjerodavnog za obrazovanje, u roku od osam dana.

(4) U slučaju osnovanosti žalbe, ispit se polaže pred povjerenstvom od dva ispitiča.

V- IZDAVANJE LICENCE

Članak 26.

(Tijelo mjerodavno za izdavanje)

Kandidatu koji položi ispit za predavača teoretske nastave, ispitiča teoretskog dijela ispita ili ispitiča iz upravljanja motornim vozilom, tijelo mjerodavno za obrazovanje, izdaje uvjerenje o položenom ispitnu na obrascu koji je prilog broj 4. i čini sastavni dio ovog Pravilnika, a zatim odgovarajuću licencu.

Članak 27.

(Značenje i trajanje licence)

(1) Osoba koja dobije licencu za predavača teoretske nastave dobija i licencu za ispitiča teoretskog dijela ispita, a ukoliko ima dozvolu vozača instruktora vožnje dobija i najmanje jednu godinu iskustva na poslovima obučavanja kandidata za vozača dobija i licencu ispitiča iz upravljanja motornim vozilom.

(2) Licenca ispitiča iz upravljanja motornim vozilom važi za one kategorije koje kandidat posjeduje kao vozač-instruktor.

(3) Licence se izdaju na period važnosti od pet godina, s pravom produženja važnosti.

VI- IZGLED LICENCE

Članak 28.

(Sadržaj)

(1) Licenca na prednjoj strani sadrži:

- a) utisnut grb Bosne i Hercegovine,
- b) naziv entiteta u kojem se izdaje,
- c) naziv tijela koji je izdaje,
- d) naziv "LICENCA",
- e) redni broj pod kojim je izdata,
- f) ime i prezime, broj osobne iskaznice i JMB imaoča,
- g) fotografiju imaoča.

(2) Na poleđini licence sadrži:

- a) naznaku vrste licence,
- b) datum izdavanja,
- c) rok važenja,
- d) pečat i potpis ovlaštene osobe.

(3) Tekst licence ispisan je na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini (hrvatskom, srpskom, bosanskom).

Članak 29.

(Vrsta i boja licence)

Licence imaju dimenzije 85 x 55mm i razvrstane su po vrsti i boji kako slijedi:

- a) licenca za predavača teoretske nastave, ispitivača teoretskog dijela ispita i za ispitivača iz upravljanja motornim vozilom, je crvene boje i prikazana je na obrascu prilog broj 5. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- b) licenca predavača teoretske nastave je plave boje i prikazana je na obrascu prilog broj 6. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- c) licenca ispitivača teoretskog dijela ispita je zelene boje i prikazana je na obrascu prilog broj 7. i čini sastavni dio ovog Pravilnika;
- d) licenca ispitivača iz upravljanja motornim vozilom je žute boje i prikazana je na obrascu prilog broj 8. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 30.

(Oduzimanje licence)

Tijelo iz članka 26. ovog Pravilnika oduzet će licencu ako imalac licence poslove za koje je licenciran obavlja na način protivno odredbama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na putevima u Bosni i Hercegovini, ovog Pravilnika te ako mu je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, za vrijeme trajanja izrečene mjere.

VII- REGISTAR IZDATIH LICENCI

Članak 31.

(Evidencija izdatih licenci)

- (1) Za svaku vrstu izdate licence tijelo mjerodavno za obrazovanje vodi registar.
- (2) Registar iz prethodnog stavka sadrži redni broj licence, prezime i ime i ime jednog roditelja imaoča, adresu stanovanja, datum i mjesto rođenja, datum polaganja ispita, vrstu i broj izdate licence, datum izdavanja i oduzimanja licence.

(3) Registar se zaključuju na kraju svake kalendarske godine i čuva se kao dokument trajne vrijednosti.

(4) Registar se vodi na obrascu prilog broj 9. i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 32.

U cilju organiziranja i provođenja ispita za dobivanje licence za predavača teoretske nastave, ispitičača iz teoretskog dijela ispita i ispitičača iz upravljanja motornim vozilom, na način utvrđen ovim Pravilnikom, tijelo mjerodavno za obrazovanje može osobi koja ispunjava uvjete u pogledu stručne spreme utvrđene ovim Pravilnikom za pojedine licence, izdati odgovarajuću licencu.

Članak 33.

(Licence drugih država)

Osobe koje imaju licence izdate u drugim državama mogu dobiti licencu Bosne i Hercegovine, pod uvjetom polaganja ispita iz poznavanja propisa o sigurnosti prometa na cestama, prema programu iz ovog Pravilnika.

Članak 34.

(Stupanje na snagu)

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

(2) Ovaj Pravilnik se objavljuje i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Broj 01-02-2-328-8/07
2. veljače 2007. godine
Sarajevo

Ministar
Branko Dokić, v. r.

PRIJAVA

Redni broj registra: _____

Za polaganje ispita za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
 Ispitivač teoretskog dijela ispita
 Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Molim da mi se odobri polaganje ispita. O sebi dajem slijedeće podatke:

1.	Ime i prezime	
2.	Ime jednog roditelja	
3.	Datum, mjesto rođenja i JMB	
4.	Državljanstvo	
5.	Zanimanje	
6.	Adresa stanovanja	
7.	Za koju vrstu Licence polaze ispit	
8.	Način pripremanja ispita za polaganje	
9.	Da li je za istu Licencu već polagao ispit, koliko puta.	
10.	Da li posjeduje vozačku dozvolu, za koju kategoriju vozila, kada je i pod kojim brojem izdata.	
11.	Da li je podnosiocu prijave izrečena mjera zabrane izdavanja, odnosno oduzimanja vozačke dozvole, ako jest od koga i za koje vrijeme	

Uz prijavu prilažem dokumentaciju propisanu pravilnikom i to:

1.
 2.
 3.
 4.
 5.

U god.

Podnositelj prijave,

Na temelju prijave i dokumenata priloženih, odobrava se kandidatu

polaganje ispita za dobijanje licence

Polaganje ispita održat će se dana godine u mjestu
sa početkom u sati.

U
..... god. Potpis ovlaštene osobe,

SLUŽBENE ZABILJEŠKE:

ZAPISNIK

O POLAGANJU ISPITA ZA DOBIJANJE LICENCE

Ime i prezime kandidata

Dan, mjesec i godina polaganja ispita

**I PROPISI O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA
(pismeno i usmeno)**

Ispitno povjerenstvo:

1. Ispitivač:.....

2. Ispitivač

Broj testa, broj negativnih odgovora....., bodova

Ocjena

Pitanja za usmeni dio ispita:

1.

2.

3.

4.

Ocjena

1. Ispitivač.....

2. Ispitivač.....

II POZNAVANJE MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA (usmeno)

Ispitno povjerenstvo

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač.....

III PROMETNA PSIHOLOGIJA (usmeno)

Ispitno povjerenstvo

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

IV PEDAGOGIJA (usmeno)

Ispitno povjerenstvo

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Pitanja na ispitu:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

**V PEDAGOŠKA VOŽNjA-VOŽNjA U ULOZI ISPITIVAČA
(praktično)**

Ispitno povjerenstvo

1. Ispitivač
2. Ispitivač

Greške koje je kandidat učinio tijekom vožnje:

1.
2.
3.

Ocjena

1. Ispitivač
2. Ispitivač

KONAČNA OCJENA

**PREDSJEDNIK ISPITNOG
POVJERENSTVA**

.....

Serijski broj PL 00000001

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Broj: _____ /
Datum: _____ 20 ____ .g.

(Ime i prezime) rođen _____ 19 ____ godine, sa prebivalištem u

obavio je od ____ do ____ 20 ____ godine pripremnu nastavu za
polaganje ispita za stjecanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj PL 00000001

Broj: _____ /
Datum: _____ 20 ____ .g.

POTVRDA
o završenoj pripremnoj nastavi za polaganje ispita za dobijanje Licence

(Ime i prezime) rođen _____ 19 ____ godine, sa prebivalištem u

obavio je od _____ do _____ 20 ____ godine pripremnu nastavu

za polaganje ispita za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategorije:.....

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

PLAN I PROGRAM POLAGANjA ISPITA ZA DOBIJANjE LICENCE

A) Propisi o sigurnosti prometa na cestama

Opća pitanja:

- vrste propisa o sigurnosti prometa, ZOBS-a na cestama u BiH, prateći propisi i odluke, međunarodni propisi i međunarodne konvencije;
- prava i obveze, nadležnih tijela i ustrojstava drugih subjekata i građana ;
- ceste–podjela, održavanje i korištenje;
- izrazi u cestovnom prometu.

Pravila prometa na cestama:

- opća pravila ;
- radnje s vozilom u prometu;
- uključivanje vozila u promet i promjena načina i pravca kretanja;
- kretanje vozila po cesti;
- brzina kretanja;
- skretanje;
- prvenstvo prolaza;
- promet na raskrsnici;
- mimoilaženje;
- naizmjenično propuštanje vozila;
- pretjecanje i obilaženje;
- zvučni i svjetlosni znaci upozorenja;
- zaustavljanje i parkiranje;
- posebne mjere kod zaustavljanja i parkiranja;
- presijecanje kolone pješaka;
- vučenje vozila;
- upotreba svjetala u prometu;
- odstojanje između vozila;
- promet tramvaja i drugih vozila na šinama;
- promet bicikla, bicikla sa motorom i tricikla;
- promet zaprežnih vozila i kretanje stoke;
- promet pješaka, biciklista i jahača;
- promet na prijelazu ceste preko željezničke pruge;
- promet na auto cesti i cesti rezerviranoj za promet motornih vozila;
- promet u tunelu;
- vozila pod pratinjom;
- vozila s pravom prvenstva prolaza;
- teret na vozilu.

Prometni znakovi:

- postavljanje prometnih znakova i njihova podjela;
- znakovi opasnosti;
- znakovi izričitih naredbi;
- znakovi obavjesti;
- svjetlosni prometni znakovi;
- oznake na kolovozu;
- dopunske table uz prometne znakove;
- obilježavanje prijelaza preko ceste preko željezničke pruge;
- obilježavanje radova na cesti;
- znaci koje daju ovlaštene osobe.

Dužnosti u slučaju prometne nezgode:

- dužnosti osoba koja su učestvovala u prometnoj nezgodi;
- dužnosti osoba koja su se zatekla na mjestu prometne nezgode;
- dužnosti osoba koja su naišla na mjesto nezgode;
- dužnosti zdravstvene ustanove koja je obavještena o nezgodi ili je primila na liječenje osobu povrijeđenu u nezgodi.

Vozači:

- pravo na upravljanje vozilom;
- osposobljavanje kandidata za vozače;
- vozački ispit i provjera osposobljenosti;
- vozačka dozvola;
- kategorije vozila;
- važenje vozačke dozvole;
- oduzimanje vozačke dozvole;
- zdravstveni pregledi vozača;
- trajanje upravljanja motornim vozilom.

Vozači-instruktori:

- uvjeti za polaganje ispita za vozača-instruktora;
- način polaganja ispita za vozača -instruktora;
- evidencije o dozvolama za vozača -instruktora;
- važenje i produžavanje dozvole za vozača -instruktora.

Vozila:

- opće odredbe;
- registriranje motornih i priključnih vozila;
- tehnički pregled vozila.

Posebne mjere sigurnosti:

- utvrđivanje alkoholisanosti učesnika u prometu;
- oduzimanje vozačke dozvole;
- upućivanje vozača na provjeru znanja iz poznavanja pravila i propisa,
- isključivanje vozača iz prometa;
- upućivanje vozila na vanredni tehnički pregled.

Prijevoz opasnih materija u cestovnom prometu:

- temeljni propisi;
- vrste opasnih materija;
- obilježavanje vozila koja prijevoze opasne materije;
- oprema vozila koja prijevoze opasne materije;
- pakovanje opasnih materija;
- utovar i istovar;
- prijevoz opasnih materija (zapaljivih tečnosti, radio aktivnih materija);
- brzina kretanja i mјere opreznosti pri prijevozu opasnih materija;
- postupak u slučaju kvara na vozilu;
- postupak u slučaju požara na vozilu.

B) Program ispita iz poznavanja motornih i priključnih vozila

- Koje su temeljne jedinice za masu i težinu vozila, te za snagu motora i veličinu obrtnog momenta?
- Koja je mjerna jedinica za pritisak (tlak) i buku?
- Objasnite glavne karakteristike common-rail sistema za ubrizgavanje.
- Objasnite prvi takt – usisavanje kod četverotaktnog motora?
- Objasnite drugi takt – sabijanje ?
- Objasnite treći takt – širenje (ekspanzija)?
- Objasnite IV takt – izduvavanje ?
- Koji su elementi aktivne sigurnosti vozila?
- Koji su elementi pasivne sigurnosti vozila?
- Objasnite primjenu sigurnosnog pojasa u vozilu?
- Objasnite koja je uloga zračnih jastuka u vozilu?
- Šta je ABS?
- Kako djeluje ABS pri kočenju?
- Šta je ESP?
- Kako djeluje sustav ESP pri upravljanju vozilom?
- Šta je ASR?
- U kojim situacijama djeluje ASR sustav?
- Kako djeluje ASR sustav?
- Šta je GPS sustav?
- Šta čini GPS sustav?
- Od čega se sastoji svemirski dio?
- Od čega se sastoji kontrolni i korisnički dio?
- Navedite mogućnost primjene GPS sustava?
- Šta je euro tahograf?

- Koji podaci se mogu dobiti sa zapisnog lista?
- Do kojih još podataka se može doći analizom zapisnog lista?
- Koji su osnovni neispravnosti tahografa?
- Objasnite šta je indeks viskoziteta ulja?
- Koja se motorna ulja koriste zimi a koja ljeti?
- Objasnite šta su to multigradna ulja?
- Šta je oktanski broj kod benzina?
- Koji oktanski broj imaju benzini super,eurosuper i šta on znači?
- Šta je cetanski broj dizel goriva?
- Objasnite prednosti alternativnih goriva (dizel-repičinog ulja)?
- Navedite otrovne materije u izduvnim gasovima i njihov utjecaj na čovjeka?
- Koji motori imaju veći stupanj iskorištenja benzinski ili dizel?
- Koji je zadatak rama (okvira) vozila?
- Koja je uloga motora na vozilu?
- Koja je uloga transmisije?
- Koja je uloga sustava za upravljanje?
- Koja je uloga sustava za kočenje?
- Koja je uloga sustava za oslanjanje?
- Koja je uloga električnih uređaja na vozilu?
- Navedite nepokretnе dijelove motora?
- Navedite pokretne dijelove motora?
- Koja je uloga razvodnog mehanizma?
- Navedite dijelove razvodnog mehanizma?
- Koji je osnovni zadatak akumulatora?
- Kako funkcioniра akumulator?
- Navedite glavne elemente baterijskog paljenja?
- Objasnite šta se dešava kada se platinska dugmad razdvoje?
- Koji je zadatak indupcionog kalema?
- Objasni primarni namotaj?
- Objasni sekundarni namotaj?
- Koja je uloga kondenzatora?
- Koja je uloga svjećice?
- Šta označava broj na svjećici?
- Kakvu struju proizvodi dinamo-mašina?
- Kakvu struju proizvodi alternator?
- Šta je antifriz?
- Zašto se tetraetilolovo dodaje benzinu?
- Koja je uloga katalizatora na vozilu?
- Jedna od najvažnijih karakteristika dizel goriva je filtrabilnost, objasnite to?
- Koje su prednosti gasa u odnosu na motorni benzin?
- Koje su nedostaci upotrebe gasa u odnosu na motorni benzin?
- Koja je uloga termostata?
- Koja je uloga spojnica?
- Koja je uloga mjenjača?
- Objasnite princip rada diferencijala?
- Objasnite šta se dešava u diferencijalu kada vozilo ulazi u desnu krivinu?

- Koja je uloga poluvratila?
- Koja je uloga amortizera na vozilu?
- Navedite otpore koji se javljaju prilikom kretanja vozila?
- Koja je uloga radne kočnice?
- Na principu kojeg zakona funkcioniра hidraulična kočnica?
- Koja je uloga pomoćne kočnice?
- Koja je uloga parkirne kočnice?

C) Program ispita iz oblasti prometne psihologije

Psihologija i njena primjena u prometu–uvodne napomene;

- Šta je psihologija poučavanja?
- Šta je učenje?
- Koji faktori utječu na poučavanje?
- Sadržaj poučavanja odnosi se na vrste znanja koja mogu biti?
- Osobine osobe koje čine osobu u užem smislu su?
- Šta su sposobnosti i kako ih dijelimo?
- Šta su senzorne sposobnosti?
- Kako ćemo mi osobno podučiti kandidata da vozeći automobil izbjegava iluziju brzine?
- Nabrojte mentalne sposobnosti i navedite što nam one omogućavaju?
- Kako bi mogli definirati pojam mišljenje?
- Šta je pamćenje?
- Kako definiramo inteligenciju?
- Šta su emocije?
- Kako u psihologiji definiramo pojam stav?
- Šta je temperament?
- Šta je samokritičnost i samopouzdanje?
- Može li čovjek s moralnog aspekta različitih sredina biti i moralan i nemoralan?
- Šta je motivacija i koji su načini motiviranja?
- Da li je bolje tijekom osposobljavanja pred kandidata postavljati manjih, njemu bliskih ciljeva, ili veći njemu nedostižan cilj?
- Šta je frustracija?
- Kako bi definirali prilagođeno, a kako neprilagođeno ponašanje u frustracionoj situaciji?
- Nabrojte neke od oblika neprilagođenog ponašanja u frustraciji?
- Kakav je oblik ponašanja psovaniye drugih učesnika u prometu?
- Kako nazivamo nauku koja se bavi proučavanjem sustava ocjenjivanja i koji faktori djeluju na ocjenjivanje?
- Kakvo može biti znanje kao predmet mjerena?
- Kada kažemo da ocjenjujemo kvalitativno znanje?
- Kad kažemo da ocjenjujemo kvantitativno znanje?
- Kad kažemo da ocjenjujemo upotrebljivo znanje?
- Može li nastavnik grijesiti prilikom ocjenjivanja kandidatovog znanja?
- Često se čuje za „halo-efekat“. O čemu se radi?
- Koje su temeljne osobine nastavnika?

- Koje su sastavne vještine poučavanja?
- Šta je socijalna vještina i koje su njene karakteristike?
- Karakteristike socijalne vještine su?
- Šta je samosvjesnost?
- Šta je empatija?
- Kako možemo definirati pojam vještine?
- Tijekom osposobljavanja kandidata iz nastavnog predmeta UV želimo da kandidat stekne određene motorne vještine. Kroz koje faze stjecanja motorne vještine će kandidat morati proći?
- Opišite fazu razumijevanja i povezivanja.
- Faza povezivanja.
- Kako prepoznajemo plato kod stjecanja vještina?
- Kada govorimo o padu tijekom stjecanja vještina?
- Šta je zaboravljanje?
- Kako ćemo strukturirati sadržaj da bi smanjili zaboravljanje?
- Koji su uzroci zaboravljanja?
- Kada se u psihologiji govorи o transferu, a kada o interreferenciji?
- Šta je prometna kultura?
- Šta je karakteristično za prometnu kulturu?
- Osobine ličnosti su?
- Karakter čine?
- Temperament je?
- Stavovi su?

D) Program ispita iz oblasti pedagogije

- Temeljni principi obučavanja,
- Nastavne metode;
- Nastavni oblici;
- Nastavna sredstva;
- Nastavni čas;
- Priprema nastavnika za nastavu;
- Nastavnik-instruktor.

Pitanja za usmeni dio ispita:

- Andragog je?
- Andragoška didaktika je?
- Andragoška radionica je?
- Artikulacija nastavnog sata?
- Cjeloživotno obrazovanje je?
- Didaktička strategija je?
- Obrazovanje je?
- Nastava je?
- Učenik je?

- Nastavnik je?
- Didaktički trokut je?
- Princip očiglednosti je?
- Princip sistematicnosti i postupnosti je?
- Princip racionalizacije i ekonomičnosti je?
- Princip individualizacije je?
- Didaktički ugovor je?
- Direktna nastava je?
- Frontalna nastava je?
- Grupni oblik nastavnog rada je?
- Problemska nastava je?
- Princip svjesne aktivnosti je?
- Mentor je?
- Mentorska nastava je?
- Metoda razgovora je?
- Metoda predavanje je?
- Metoda demonstracije je?
- Metodika je?
- Nastavna strategija je?
- Nastavni plan je?
- Nastavni proces je?
- Nastavni program je?
- Nastavni sat je?
- Obrazovna skupina je?
- Obrazovni ciklus je?
- Evaualacija je?
- Priprema za nastavu je?
- Provjeravanje je?
- Samoobrazovanje je?
- Strategija je?
- Šta je poučavanje?
- Šta je vaspitno-obrazovni proces?
- Šta je nastava?
- Navedite vrste nastave?
- Navedite nastavne oblike?
- Od čega zavisi dinamika nastave?
- Šta su mediji u nastavi?
- Čime je uvjetovan izbor medija u nastavi?

E) Program ispita iz oblasti Upravljanja motornim vozilom

- Radnje vozilom prije polaska na vožnju;
- Vožnja kroz naseljeno mjesto;
- Vožnja izvan naseljenog mjesta.

Vožnja u ulozi ispitiča

- Sadržaj i kvalitet usmenih uputstava ispitiča tijekom vožnje ispita;
- Objektivne procjene samostalne, sigurne i bezbjedne vožnje kandidata;
- Komunikacija sa kandidatom, moral i etika ispitiča;
- Uputstva o toku i kriterijima ispita.

Prilog br. 4

Serijski broj UL 00000001

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Broj: _____ /
Datum: _____ 20 ____ .g.

(Ime i prezime)
rođen ____ 19 ____ godine, sa prebivalištem u _____
položio je dana ____ 20 ____ godine ispit za dobijanje Licence:

- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

M.P.

Potpis ovlaštene osobe

(tijelo nadležno za obrazovanje)

Serijski broj UL 00000001

Broj: _____ /
Datum: _____ 20 ____ .g.

UVJERENJE
o položenom ispitу za dobijanje Licence:

(Ime i prezime)
rođen ____ 19 ____ godine, sa prebivalištem u _____
položio je dana ____ 20 ____ godine ispit za dobijanje Licence:

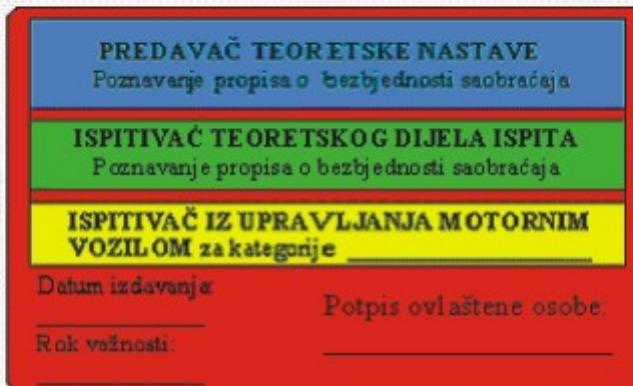
- Predavač teoretske nastave
- Ispitivač teoretskog dijela ispita
- Ispitivač iz upravljanja motornim vozilom za kategoriju

Uvjerenje se izdaje u svrsi izdavanja Licence.....
i u druge svrhe se ne može koristiti.

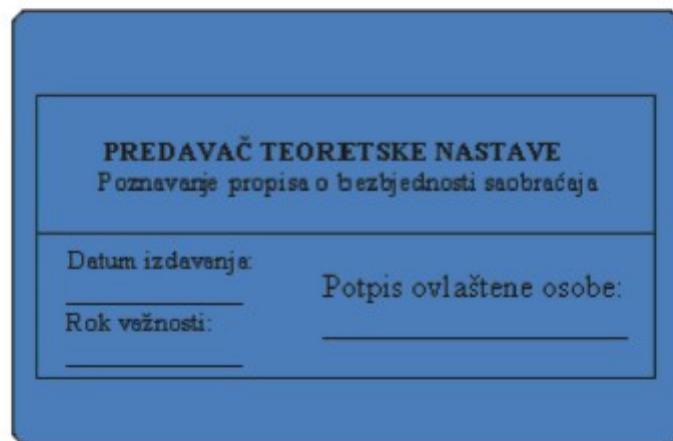
M.P.

Potpis ovlaštene osobe

LICENCA PREDAVAČA TEORETSKE NASTAVE, ISPITIVAČA TEORETSKOG
DIJELA ISPITA I ISPITIVAČA IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

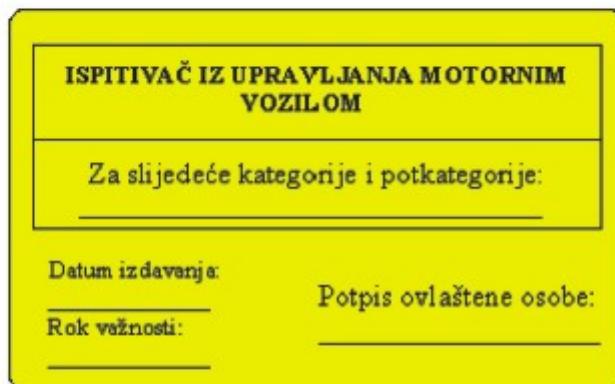
LICENCA PREDAVAČA TEORETSKE NASTAVE

LICENCA ISPITIVAČA TEORETSKOG DIJELA ISPITA

LICENCA ISPITIVAČA IZ UPRAVLJANJA MOTORNIM VOZILOM

Registrar o položenim ispitima i izdatim licencama